

Svenska
kyrkan

Kungsängen-
Västra Ryds
församling

Konsten i Västra Ryds kyrka

Ikoner, skulpturer, textil

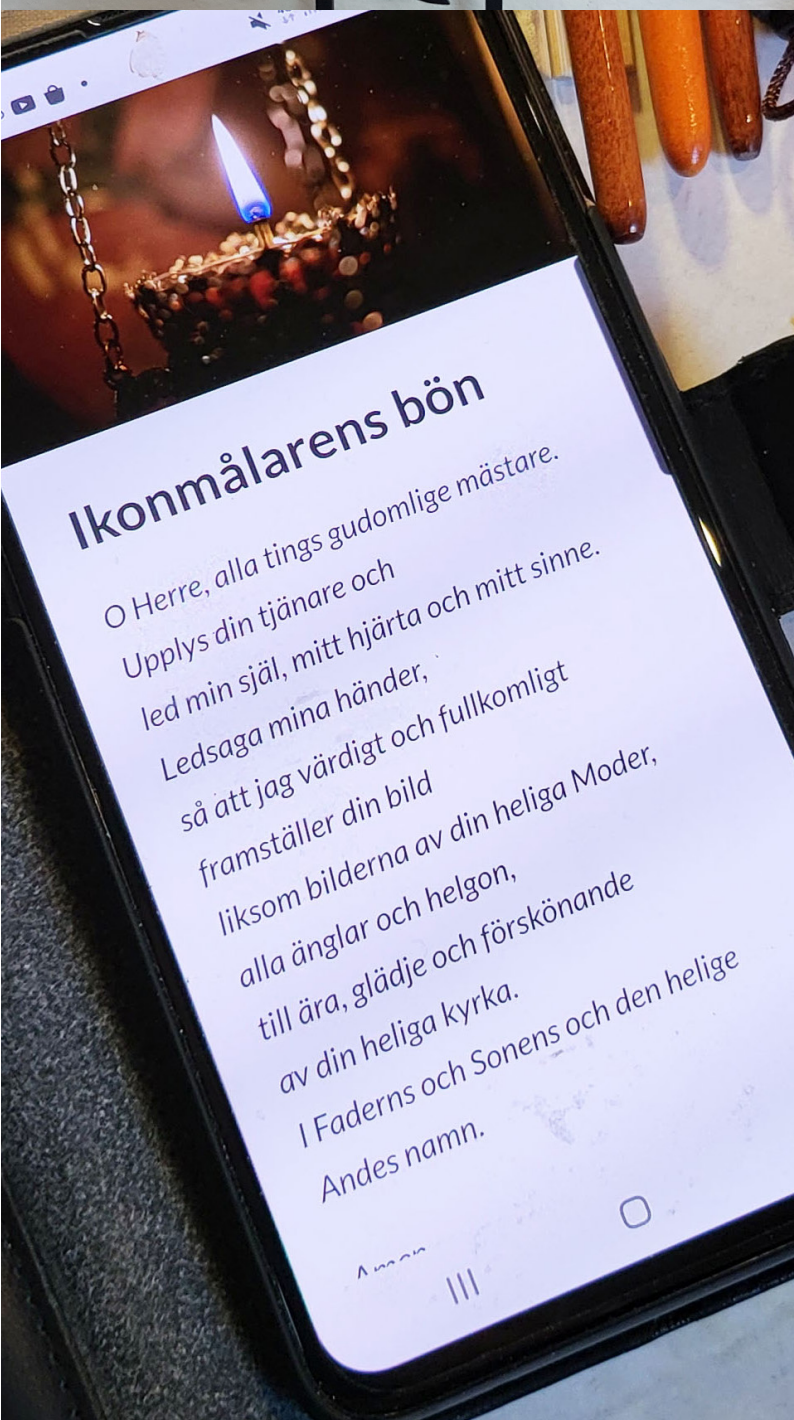
Välkommen att upptäcka och
se konsten *ett till språk, utöver
det skrivna ordet och musiken.*

**I kyrkorummet som är en möteplats mellan människan
och Gud** möter vi ordet, sakramenten, musiken och konsten.
I kyrkan och kyrkorummet händer det mycket, vi ber, döper barn,
ungdomar, vuxna, vi har vigslar, begravningar, vi firar mäsas och
gudstjänst. Här finns också Ikoncentrum, där vi målar ikoner i
kyrkorummet, tillsammans under bön. Kyrkorummet, ett rum
för hela livet, igenom livet.

*Vad säger konstverket dig? Tycker du om det? Varför?
Gör det dig glad, ledsen, fundersam, hoppfull, upprörd?*
Välkommen till vackra Västra Ryds kyrka

*”Det handlar om språk- ytterligare ett uttryck.
Att enbart använda ord för kommunikation,
tron och Gud begränsar”*
Mats Hermansson, teolog och konstnär’

Ikoncentrum i Västra Ryd invigdes 3 oktober 2015 av dåvarande biskop Ragnar Persenius.

Ordet **ikon**...

Ordet "ikon" är grekiska och betyder helt enkelt "bild". Ikonen är en traditionell kristen bild av Jesus, helgon eller änglar, målad på en träpannå eller en vägg eller satt i mosaik.

Ikonmålning är en gammal tradition, som sträcker sig ända till evangelisten Lukas, som sägs vara den förste ikonmålaren. Ikonen är skapad för att användas i bön och gudstjänst, och att vara ett fönster mot den himmelska världen. Ikonen erbjuder ett möte mot det himmelska och dess främsta uppgift är att hjälpa oss att be.

***"Ikonen är för ögat vad
Guds ord är för örat"***

Nyfiken och vill veta mer om ikonmålning? Gå in på: **svenskakyrkan.se/kungsangen**
Kontakt Sofi Sandström
sofi.sandstrom@svenskakyrkan.se
08-581 650 41

Vi börjar i vapenhuset

Det är det rum du kommer först till när du kliver in i kyrkan

1. **Ikonen "Ärkeängeln Mikael"** i trappuppgången till orgelläktaren, skriven av ikonograf Jelena Lilja Kimsdotter. "Mikael" betyder "Vem är lik Gud?" Är omnämnd i Josua, Daniels bok, Henoks bok, Judas brev och Uppenbarelseboken.
2. **Konstverk "Tovat lamm"** av textilkonstnärinnan Gunilla Pateau-Sjöberg. "Se Guds Lamm, som tar bort världens synd!" Johannes evangelium, kapitel 1, vers 29.

Långhusets vänstra sida. Det stora kyrkorummet med bänkar.

3. **Ikon från Kreta "Maria och Jesusbarnet"**.
4. **Ikon "Heliga Birgitta"** skriven av ikonograf Eva Cekan. Birgitta Birgersdotter ca 1303–73, predikant, författare och teolog samt ordens- och klostergrundare av Birgittinorden.
5. **Ikon "Maria"** skriven av ikonograf Inga-Lill Berglund. Jesu mor från Nasaret i Galiléen i Israel.
6. **Ikon "Johannes Döparen"** skriven av ikonograf Ann Renaud. Judisk asketisk domsprofet, född ca år 6 och verkade i slutet av 20-talet e.Kr. Son till Sakarias och Elisabet; fängslades och avrättades av Herodes Antipas ca år 30. Ses i Nya Testamentets evangelier som en förelöpare till Jesus. Markus evangelium, kapitel 6, verserna 14–29 samt Lukas' evangelium, kapitel 1, 3 och 7.
7. **Ikon "Noaks ark"** skriven av ikonograf Eva Cekan. Noaks ark är det stora flytetyg, som byggdes av Noa enligt Guds anvisningar. Noa fick i uppgift att rädda sig själv, sin familj och jordens alla djur från en världsomfattande översvämning. 1 Moseboken, kapitel 6–9.
8. **"Maria med Jesusbarnet"** målad på trä av träkonstnärinnan Eva Spångberg.

9. **Ikon "Maria och Jesusbarnet"** skriven av ikonograf Inga-Lill Berglund.
10. **Träskulptur "Madonnan med Jesusbarnet"** i lind från 1200-talet förutom Marias huvud som moderniserades på 1400-talet och är av ek. Maria håller i högra handen en avslagen spira och Jesus håller en bok i sin vänsterhand.

Långhusets högra sida: Det stora kyrkorummet med bänkar.

11. **Ikon "Veronicas svetteduk"** skriven av ikonograf Jelena Lilja Kimsdotter. Är en av kristendomens mest kända relikter och enligt legenden den duk, som Veronica torkade Jesu ansikte med när han bar korset på Via Dolorosa på väg till Golgata.
12. **Ikon "Maria och Jesusbarnet"** skriven av ikonograf Jelena Lilja Kimsdotter.
13. **Ikon "Maria och Jesus vid korset"** skriven av ikonograf Ann Renaud. "Men vid Jesu kors stod hans mor och hennes syster Maria som var gift med Klopas och Maria från Magdala." Johannes evangelium kapitel 19, vers 25.
14. **Ikon "Den gode Herden"** skriven av ikonograf Eva Cekan. Jesus säger i Johannes' evangelium, kapitel 10, vers 11: "Jag är den gode herden. Den gode herden ger sitt liv för fåren."
15. **Ikon "Herrens ängel"** skriven av ikonograf Ann Renaud. "Herrens ängel" i Gamla Testamentet tycks vara Jesus Kristus innan han blev människa. Det hebreiska ordet för ängel är "Malak" och betyder "budbärare".
16. **Ikon "Synderskan i Simons hus"** skriven av Ann Renaud. Kvinnan vätte Jesu fötter med sina tårar, torkade dem med sitt hår, kysste hans fötter och smorde dem med balsam. Lukas evangelium, kapitel 7, vers 36–50.

6.

17. **Träskulptur "Erik den Helige"** från 1300-talet med ett senare på satt huvud; har förmodligen haft en krona av metall på huvudet. Född ca 1125, död 18/5 1160, kung av Sverige 1156–1160. Svenskt nationalhelgon och Stockholms skyddshelgon.
18. **Träskulptur "Andreaskorset"** Aposteln Andreas, som tillsammans med sin bror Simon var en av de första lärjungarna till Jesus led enligt legenden martyrdöden 30 november år 60 e. Kr. på ett X-format kors i Patras för att han inte ansåg sig värdig att bli korsfäst som Jesus.
19. **Ikon "Pingstdagen"** skriven av Inga-Lill Berglund. Pingsten, som infaller 50 dagar efter påsk firas till minne av att den Heliga Anden gav sig till känna för Jesu lärjungar i Jerusalem och tillkännagivandet av den första kristna kyrkan. Apostlagärningarna kapitel 2, verserna 1–4.
20. **Träskulptur "Maria Magdalena"** från ca 1460. Maria från Magdala, eller Maria Magdalena, var en av de kvinnor, som jämte lärjungarna följde Jesus och nämns i Lukas evangelium, kapitel 8, vers 2, första gången som medvandrade till Jesus. Hon var med Jesus vid påskan år 31 i Jerusalem och var den som fann Jesu grav tom samt den första som vittnade om hans uppståndelse varför hon brukar kallas den första aposteln.

Korets högra sida: Längst fram i kyrkorummet med bänkar

20. **Träskulptur "Sankta Anna själv tredje"** från 1400-talet föreställer Sankta Anna på en bänk med sin dotter Maria på sitt högra knä och Jesusbarnet på Marias högra arm.
21. **Ikon "Franciskuskorset"** skriven av ikonograf Lis Engblom tillsammans med församlingsbor. Franciskus av Assisi (1181/1182–1226) var en italiensk katolsk tiggarmunk, vandrar- och botpredikant som grundade franciskanerorden och har helgondag 4 oktober. Franciskus upplevde år 1206 i kapellet San Damiano utanför Assisi

att krucifixet uppmanade honom att restaurera Guds hus, som var alldeles förstört och Franciskus var även starkt påverkad av orden i Matteus evangelium, kapitel 10, verserna 7-10, som uppmanar till apostolisk fattigdom. Bön, fattigdom och kärlek är franciskanernas, "gråbrödernas" ledord.

22. **Ikon "Den svarta madonnan"** skriven av ikonograf Inga-Lill Berglund är en avbildning av Jungfru Maria, där Maria har mörk hy, eftersom en teori är att Maria var av afrikanskt ursprung, kanske från Etiopien.
23. **Ikon "Franciskus"** skriven av ikonograf Inga-Lill Berglund, där Franciskus predikar för fåglarna och välsignar dem.
24. **Koptisk ikon "Kristus"** skriven av ikonograf Ayman Adeib från Egypten. Kristus är den latinska översättningen av grekiska Christos, som betyder "den Smorde", vilket i sin tur är en översättning av hebreiska Masiah (Messias).
25. **Koptisk ikon "Bebådelsen"**, skriven av ikonograf Ayman Adeib, skildrar när ärkeängeln Gabriel överlämnar budskapet till Maria att hon – i den Heliga Andens kraft – ska föda Guds Son, Jesus Kristus. Lukas evangelium, kapitel 1, vers 30.
26. **Koptisk ikon "Jesu dop"**, skriven av ikonograf Ayman Adeib, visar när Jesus som 30-åring döptes i floden Jordan av Johannes Döparen och detta var inledningen till Jesu verksamhet på jorden. Lukas evangelium, kapitel 3, verserna 21-22.
27. **Koptisk ikon "Den sista måltiden"**, skriven av ikonograf Ayman Adeib, skildrar den måltid som Jesus och hans lärjungar åt kvällen före Jesu död på korset och som har gett upphov till nattvarden. Markus evangelium, kapitel 14, verserna 22-25.
28. **Koptisk ikon "Maria, Jesus och ängel"** skriven av ikonograf Ayman Adeib

8.

29. **Koptisk ikon "Jesu himmelfärd"**, skriven av ikonograf Atiyat Tawfek, beskriver då Jesus 39 dagar efter påskdagen lämnar jorden och förs upp till himlen inför elva av apostlarna. Lukas evangelium, kapitel 24, verserna 50–53.
30. **Ikon "De sju myrrabärande kvinnorna"**, skriven av ikonograf Lis Engblom, visar bl.a. de kvinnor – Maria från Magdala, Jakobs mor Maria och Salome – som kom tidigt på påskdagsmorgonen med kryddor och välluktande oljor till Jesu tomma grav och mötte en ängel, som sa att Jesus hade uppstått. Markus' evangelium, kapitel 16, vers 1.
31. **Koptisk ikon "Jesus på tronen"**, skriven av ikonograf Ayman Adeib. "Och han som satt på tronen sa: "Se, jag gör allting nytt". Uppenbarelseboken kapitel 21, vers 5.
32. **Koptisk ikon "Maria och Jesusbarnet på tronen"** skriven av ikonograf Atiyat Tawfek.
33. **Mosaikikon "Jungfru Maria"** av ikonograf Jelena Lilja Kimsdotter.
34. **Ikon "Maria och Jesusbarnet"** skriven av ikonograf Eva Cekan
35. **Ikon "Skapelsen"** skriven av ikonograf Eva Cekan. "Herren Gud planterade en trädgård österut, i Eden, och satte där människan som han hade format." 2 Moseboken kapitel 2, vers 8.
36. **Ikon "Adam och Eva i Edens lustgård"** skriven av ikonograf Eva Cekan. "Herren Gud tog människan och satte henne i Edens lustgård att bruka och vårda den." 1 Moseboken kapitel 2, vers 15.
37. **Ikon "Jesus välsignar barnen"** skriven av ikonograf Eva Cekan. "Jesus tog dem i famnen, lade händerna på dem och välsignade dem." Markus evangelium, kapitel 10, vers 16.

38. **Ikon "Rut"** skriven av ikonograf Lis Engblom. Rut är en ung kvinna från Moab, som har en egen bok i Gamla Testamentet. Hon blir stammor till kung David och finns med i Jesu släkttavla i Matteus' evangelium, kapitel 1, vers 5.
39. **Ikon "Maria och Jesusbarnet"** skriven av ikonograf Jelena Lilja Kimsdotter.
40. **Mosaikikon "Maria"** av ikonograf Jelena Lilja Kimsdotter kom till Västra Ryds kyrka på Jungfru Marie Bebådelsedag samtidigt med mosaiken "Ängeln Gabriel" på stenen utanför kyrkan mitt emot kyrkporten.

Ikoner och krucifix i sakristian:

41. **Koptisk ikon "Jesu uppståndelse"** skriven av ikonograf Ayman Adeib. "Han är inte här, han har uppstått." Matteus evangelium, kapitel 28, vers 6.
42. **Koptisk ikon "Flykten till Egypten"** skriven av ikonograf Ayman Adeib. "När stjärntydarna hade gett sig av visade sig Herrens ängel i en dröm för Josef och sa: "Stig upp och ta med dig barnet och hans mor och fly till Egypten och stanna där tills jag säger till dig ty Herodes kommer att söka efter barnet för att döda det." Matteus evangelium, kapitel 2 vers 13.
43. **Ikon "Maria och Elisabeth"** skriven av ikonograf Ann Renaud. Elisabeth var släkting till Jungfru Maria och vid bebådelsen var hon själv i sjätte månaden. Maria besökte Elisabet efter bebådelsen och när Elisabet hörde Marias hälsning "sparkade barnet till i henne och hon uppfylldes av helig ande." Lukas evangelium, kapitel 1 vers 41–43. Elisabet välsignade Maria och barnet Maria bar och blev därefter den första att benämna Jesus Herren.
44. **Ikon "Bebådelsen"** skriven av ikonograf Ann Renaud. Ärkeängeln Gabriel överlämnar budskapet till Maria att hon ska föda Guds Son, Jesus Kristus. Lukas evangelium, kapitel 1, verserna 26–38.

10.

45. **Koptisk ikon "Jesus på Förklaringsberget"** skriven av ikonograf Ayman Adeib. På Förklaringsberget visar sig Mose och Elia för Jesus och lärjungarna Petrus, Jakob, och Johannes. Matteus evangelium, kapitel 17, verserna 1–8.
46. **Koptisk ikon "Den heliga familjen"** skriven av ikonograf Ayman Adeib. "Medan Maria och Josef befann sig i Betlehem var tiden inne för henne att föda och hon födde sin son, den förstfödde. Hon lindade honom och lade honom i en krubba eftersom det inte fanns plats för dem inne i härbärgen." Lukas evangelium, kapitel 2 verserna 6–7.
47. **Koptisk ikon "Maria och Jesusbarnet"** skriven av ikonograf Ayman Adeib.
48. **Ikon "Kvinnan vid Sykars brunn"** skriven av ikonograf Ann Renaud. Den samariska kvinnan, som träffar Jesus vid Sykars brunn kallas i de medeltida helgonberättelserna för Fotina och det berättas att hon led martyrdöden för att ha kommit till tro på Jesus och vittnat om att han var Kristus. "Många samarier från staden Sykar hade kommit till tro på Jesus genom kvinnans ord när hon försäkrade: 'Han har sagt mig allt som jag har gjort.'" Johannes evangelium, kapitel 4, vers 39.
49. **Ikon "Jesus uppväcker Lasaros"** skriven av ikonograf Eva Cekan. "Jesus ropade med hög röst: "Lasaros, kom ut". Och den döde kom ut med armar och ben inlindade i bindlar och med ansiktet täckt av en duk. Jesus sa åt dem: "Gör honom fri och låt honom gå." Johannes evangelium, kapitel 11, vers 44.
50. **Ikon "Den gode herden"** skriven av ikonograf Eva Cekan. Jesus säger om sig själv: "Jag är den gode herden. Den gode herden ger sitt liv för fåren." Johannes evangelium, kapitel 10, vers 11.
51. **Träkrucifix** från Rom,

52. **Ikon "Ärkeängeln Mikael"** handbroderad av Eyvor Sandell, Vasa, Finland. Mikael betyder "Vem är lik Gud" och Mikael och alla änglar firas på den Helige Mikael's dag. Ärkeängeln Mikael kämpar mot det onda genom att slåss mot draken, symbolen för det onda i Uppenbarelseboken, kapitel 12, verserna 7-18: "Och det blev en strid i himlen: Mikael och hans änglar gav sig i strid med draken. Och draken och hans änglar stred men han övermannades och det fanns inte mer någon plats för dem i himlen."

Fakta om Västra Ryds kyrka

- *Kyrkan är byggd av gråsten och kyrkans mellersta del är från 1200-talet.*
- *Vid 1400-talets slut förlängdes kyrkan åt öster och sakristian byggdes.*
- *Innan tornet byggdes, stod en klockstapel från 1633 på kyrkogården.*
- *Klockstapeln revs och ersattes med en ny 1752, som i sin tur revs, när tornet byggdes 1767-68 och kyrksalen samtidigt förlängdes åt väster.*
- *2003-2010 restaurerades kyrkan på grund av mögel samt för att öka tillgängligheten och flexibiliteten i kyrkan.*
- *Nivåskillnaden i kyrksalen förflyttades då till utrymmet mellan dubbeldörrarna, som är mellan kyrksalen och vapenhuset.*
- *Kyrkan återöppnades 30 maj 2010 av ärkebiskop Anders Wejryd.*
- *3 oktober 2015 invigdes Ikoncentrum Västra Ryd av biskop Ragnar Persenius.*
- *2018 monterades ett nytt kors – tillverkat av Cai Zetterström – på tornets lanternin efter att det tidigare korset behövt bytas ut på grund av "tidens tand".*

Hemsida och kontaktuppgifter **svenskakyrkan.se/kungsangen**

Instagram & Facebook **svenskakyrkankungsangen**

Kyrkor & lokaler

- Kungsängens kyrka och kyrkogård, Klockargården, Kungsängens kapell.
Adress: Kyrkvägen 35, Kungsängen.
- Brunnagården. Adress: Artistvägen 2, Brunna.
- Västra Ryds kyrka och kyrkogård, Pilgrimsgården, Torpet Trollenäs.
Adress: Gällöfstavägen 56, 58, Västra Ryd.

Kungsängen–Västra Ryds församling

Adress: Kyrkvägen 35

196 39 Kungsängen.

Klockargården, expedition öppen
måndag–torsdag kl 10–12.

Telefon: 08–581 614 60.

E-post: kungsangen.vastraryd@svenskakyrkan.se

Kyrkogårdsfrågor

*tex. gravskötsel, gravsättning,
gravrättsinnehavare och gravbrev.*

Kyrkogårdsförvaltningen

Adress: Kyrkvägen 35

Telefon: 08–581 614 84.

Telefontid måndag kl 11–13.

E-post: christoffer.sandstrom@svenskakyrkan.se